

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 9 - oktober 2022

Innehåll

MittVaccin i drift	s 03
Hälsodeklarationer inom MittVaccin	s 03
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 03
Frågor och svar	s 04
Samtal om munhälsa	s 04
Värna våra yngsta	s 04
Nationella barnhälsovårdsdagar 2022 i Örebro	s 05
Ekonomisk utsatthet	s 06
Språktåget - mobil och Bokstart - affisch	s 06
Inbjudan till lunchwebinar	s 07
Föreläsningar	s 07
Info från Livets tråd	s 08
Bebispodden	s 09
BVC-podden	s 09
Rikshandboken	s 09
Länkadress till vår sida på intranätet	s 09
Informationsmaterial från utbildningar	s 09
Fortbildning/Utbildning	s 10

Lilla Livet är utgiven av Centrala Barnhälsovården i Värmland

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39
helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Cristina Gillå, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76
cristina.gilla@regionvarmland.se

Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06
gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Mirja Augustsson, dietist/verksamhetsutvecklare, 010-831 67 25
mirja.augustsson@regionvarmland.se

Sofia Nääs, psykolog/verksamhetsutvecklare, 010-831 60 16
sofia.naas@regionvarmland.se

Besöksadress:
Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Adress till:
Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Föräldrastödmottagningen
Centralsjukhuset
Bryggaregatan 7
651 85 Karlstad

MittVaccin i drift

Nu är vi igång inom hela barnhälsovården i Värmland med MittVaccin istället för Svevac. Vill påminna om den lathund vi mailat ut till er alla.

Några frågor har uppkommit under våra supporttider:

- Barnets ålder anges i översikter bara som hela uppnådda år, dvs barnet är 0 år tills att det fyllt 1 år. Vi kommer framföra förbättringsförslag till MittVaccin kring detta.
- Om man ger en tidigarelagd MPR dvs före 12 månaders ålder kommer det bli ett fel meddelande vid den ordinarie vaccinationen vid 18 månader. Åldersvarningarna är kopplade till dosnummer och systemet kommer uppleva att det är fel ålder för en dos 2. Bara att klicka sig förbi!
- Tetravac som egentligen är fjärde dosen i grundvaccinationen skall registreras som dos 1 av Tetravac. Så gör de övriga barnhälsovårdverksamheter som gått in i systemet.
- För barn med skyddad identitet kommer inte vaccinationsregistreringen vara synlig via 1177.
- Vid nästa överrapportering till elevhälsan kommer vaccinationer registrerade i Svevac vara överförda till Mitt vaccin och ni kan därifrån skriva ut en samlad vaccinationshistorik.
- För er som har BCGvaccin i ert lagersaldo så motsvarar en flaska max 20 vaccindoser och man behöver frikostigt justera vaccinsaldot vid kassation.

/Helena

HälsodeklARATIONER inom MittVaccin

På Rikshandboken finns en manual för checklista (hälsodeklaration) inför vaccination mot tuberkulos- och rotavirusinfektion. Där ges en bakgrund till frågan men även vilka svar man behöver beakta inför beslutet om vaccination. [Manual för checklista inför vaccination mot tuberkulos- och rotavirusinfektion - Rikshandboken i barnhälsovård \(rikshandboken-bhv.se\)](#)

Det finns också en sida som handlar om vaccination vid särskilda tillstånd och sjukdomar. [Vaccination vid särskilda tillstånd och sjukdomar - Rikshandboken i barnhälsovård \(rikshandboken-bhv.se\)](#)

Och i kapitlet "Barn med immunbrist och behandling som påverkar immunsystemet" finns en länk till "Nationell vägledning levande vaccin immunhämmande" som stöd i bedömning av moderns mediciner. Vi hoppas även kunna skicka ut en lathund till er. [nationell-vagledning-levande-vaccin-immunhammande.pdf \(rikshandboken-bhv.se\)](#)

/Helena

FN:s konvention om barnets rättigheter

Artikel 2

Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
Ingen får diskrimineras.

Frågor och svar

Fråga:

Skall man rekommendera Minifom-droppar då läkemedelsverket i Norge avråder från detta pga dropparnas innehåll av parabener?

Svar:

Finns i dagsläget inga vetenskapliga belägg för att Minifom-droppar har något effekt på magbesvär. Det som rekommenderas i Rikshandboken är Sempers Magdroppar (med L.Reuteri) och om bröstmjölk ersättning prova att byta preparat.

/Helena

Samtal om munhälsa

Detta är inget nytt, bara en påminnelse. I samband med att barnet får en tandborste och tandkräm vid något av besöken vid 4, 5 eller 6 månaders ålder finns en rutin som kan användas som stöd.

[RUT-19417 Munhälsa – checklista för information vid 4-5 eller 6 månadersbesöket](#)

För övrigt finns information i Hälsoboken på sid 43

Använd och visa gärna hälsokorten som har skickats ut sedan tidigare.

/Cristina

Värna våra yngsta

Vi rekommenderar er alla att lyssna på dessa inspelade föreläsningar:

- [Att möta hela världen - om behovet av interkulturell kompetens \(nka.se.konferens\)](#)
Mona Lindqvist
- [Hur uttrycker små barn psykisk ohälsa \(nka.se.konferens\)](#)
Katrin Bernstad
- [Hur kan små barn och föräldrar som upplevt svåra påfrestningar om till exempel förlust, krig och flykt stödjas och stärkas \(nka.se.konferens\)](#)
Anna Norlén

/Helena

Nationella barnhälsovårdsdagarna 2022 i Örebro

Centrala barnhälsovårdsenheten (CBHV) Örebro arrangerade de nationella barnhälsovårdsdagarna i Conventum Kongress den 27-29 september tillsammans med CBHV i Dalarna och Värmland. Temat var Barnets bästa i nöd och lust. Landshövding Maria Larsson invigde mötet.

Barnhälsovårdsdagarna hålls årligen sedan slutet på 1970-talet. Under pandemin så har de hållits digitalt men nu var det åter ett fysiskt möte vilket var uppskattat. Mötena är för att de centrala barnhälsovårdsteamerna ska kunna diskutera gemensamma frågor. De olika professionerna (barnhälsovårdsöverläkare, vårdutvecklare, psykologer, logoped, dietister administratörer) träffas även i egna möten i samband med dagarna. Det var sammanlagt 126 delegater från hela Sverige. På kvällen den 28:e hölls en bankettmiddag på Club 700 Conventum.

I regel, och så även i år, så bjuds myndigheter in som Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Sveriges kommuner och regioner för att ge aktuell information. Samtidigt redovisar BHV NAG (Nationella Arbetsgruppen) och alla BHV NUG:ar (Nationella Utvecklings Grupper) inklusive nationella CBHV-rådet om vad de har arbetat med under året och vad som är på gång. Projekt och olika ämnen som berör barnhälsovård presenteras med föreläsningar och seminarier.

De arrangerade regionerna höll en pausaktivitet med Gymping med Susanne Lanefelt från 80-talet (!).

Gästföreläsare var bl.a. barnläkare Jonas Ludvigsson som höll (som vanligt ☺) en uppskattad föreläsning om "Pandemier de senaste 3000 åren. När kommer nästa?"

Örebro bidrog med lite historia som BVC:s föregångare Mjölkdroppen 1911 på Storgatan 3 (se bild) - och med ett avsnitt ur NA lördag 25/9 1943:

SYSTER INGEBORG ger beröm åt barn och föräldrar.

Barnvårdscentralen föreståndarinna nöjd med sin uppgift.

Artikeln inleds med:

Örebroarna torde vara tämligen vana att mitt i gatuvimlet - norr, söder, öster eller väster likgiltigt - se en dam i prydlig grå uniform, oftast på cykel, i ur och skur, snö och sommarsol, utan att låta sig hindras av vare sig hetta, kyla, storm eller annan av de besvärligheter som vädrets makter kan utsätta henne för. Hon är då på väg till - ja hon har ca 1800 ställen att välja på - och i lika många familjer känner man igen henne och tar emot henne med hjärtligt välkommen. Men för att avstå från längre tala i gåtor vill vi avslöja att denna prydliga dam är barnvårdscentralens föreståndarinna, syster Ingeborg.

/Leif Ekholm, barnhälsovårdsöverläkare Region Örebro

Hvarje fattig moder, som ömmar för sitt barns hälsa, erhåller — redan under hufvudskapet — **kostnadsfritt** läkareråd angående rätta vården och uppfostran af sitt barn i syfte att förhindra sjukdomar.

Ekonomisk utsatthet

Många familjer har svårt att få ekonomin att gå ihop. Det innebär ofta en stark stress och oro, och för en del innebär det att tillgångarna inte räcker till de materiella nödvändigheter som behövs.

På BVC och BMM möter ni just nu sannolikt extra många föräldrar och blivande föräldrar som oroar sig kring sin ekonomiska situation. Vi vet att en uppväxt i fattigdom kan påverka barns utveckling negativt på flera sätt, och vi har därför ett viktigt uppdrag att uppmärksamma och stötta dessa familjer så de får tillgång till det stöd de har rätt till.

Några tips på verksamheter och material för er att ta stöd i när ni pratar med familjer:

- **Budget- och skuldrådgivning.** Alla kommuner i Sverige erbjuder budget- och skuldrådgivning till kommunens invånare. Stödet är kostnadsfritt och syftar till att ge lösningar och praktiska råd kring ekonomiska problem. På konsumentverkets hemsida finns en kort informationsfilm om deras uppdrag:
[Kommunernas budget- och skuldrådgivning | Konsumentverket](#)
Titta på hemsidan för din kommun för information kring hur familjerna kommer i kontakt med rådgivningen.
- **Ekonomiskt bistånd via socialtjänsten.** Ekonomiskt bistånd är ett stöd som kan sökas hos kommunens socialtjänst när pengarna inte räcker till att försörja en individ eller familj. Rekommendera föräldrar/gravida att vända sig till socialtjänsten i er kommun för mer information kring vem som har rätt till detta stöd.
- **Hur mår din ekonomi.** Ta stöd av broschyren "hur mår din ekonomi" som skickats ut till alla mottagningar. Om ni saknar – hör av er!
- **När oron tar över** - För en del kan oron kring ekonomin bli så stark att den leder till psykisk ohälsa som kräver stöd och behandling. Beroende på tillståndets art kan samtalskontakt på vårdcentral, kommunens samtalsakut, eller i de fall där föräldraskapet påverkas psykologmottagningen, vara aktuellt.
- **När vår oro tar över** - Vid oro för barnen eller föräldrarnas förmåga att söka det stöd de är i behov av, ska vi såklart alltid skriva en orosmälan till socialtjänsten

/Sofia och Cristina

Språktåget - mobil och Bokstart - affischer

Nu kommer materialet som Annica nämnde på BHV-dagarna. Dessa kan med fördel pryda era väntrum.

/Gunilla

Inbjudan till lunchwebinar

Tidig diagnostik kan rädda liv och minska lidandet för barn med sällsynta sjukdomar

[Registrera dig här](#)

Välkommen till en digital föreläsning med Ann Nordgren, professor och klinisk genetiker vid Göteborgs universitet och Helene Cederroth, grundare och ordförande i Willefonden!

Ett av målen med det nationella barnhälsovårdsprogrammet är att tidigt identifiera och initiera åtgärder vid problem med barns hälsa och utveckling.¹ Vilka avvikelser är viktiga för dig inom barnhälsovården att vara uppmärksam på? Varför kan det vara livsavgörande att remittera barnet vidare och inte avvakta?

Mer än 80% av sällsynta diagnoser är av genetiskt ursprung och många är kroniska och livshotande. Uppskattningsvis finns det mellan 6000–8000 sällsynta diagnoser och de drabbar 6–8% av befolkningen, dvs. sammantaget är sällsynta diagnoser inte sällsynta.²

Genom att remittera barn som visar tecken på avvikelser till en barnläkare för bedömning och provtagning kan eventuell sjukdom diagnostiseras betydligt tidigare än vad som oftast sker i dag. Detta är av stor vikt för föräldrarna, men framför allt för att tidigt få tillgång till eventuell behandling och anpassat stöd. I vissa fall kan det vara livsavgörande att diagnosen ställs tidigt.

Vi välkomnar dig som arbetar inom barnhälsovården till ett av två identiska direktsända webinar (föreläsningarna kommer inte att spelas in):

När

Fredagen den 25 november 2022, kl 12:00–13:00

Torsdagen den 1 december 2022, kl 12:00–13:00

Föreläsare

Ann Nordgren, professor vid Göteborgs universitet

Helene Cederroth, grundare och ordförande, Willefonden

Anmälan

Anmäl dig senast den 23 november på www.PTCregistration.com

/Helena

Föreläsningar

Under hösten erbjuds ett antal kostnadsfria webinarier från Nestlé.

Anmälan sker via länken under respektive seminarium.

"Anknytning" 9 november, [anmälan](#)

"Anknytning" 8 december, [anmälan](#)

/Sofia

Info från Livets tråd - *Aktuellt om amning*

Amningskurser till blivande föräldrar

För närvarande ges inga kurser i Region Värmlands regi men det finns amningskurs för blivande föräldrar online via sensus.se

Startdatum 21 november, kl 18.00-20.15, 4 tillfällen, kostnadsfritt.
Anmälan via sensus.se.

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjolk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt

Ny rutin samt flödesschema för nedtrappning/uttrappning av ersättning finns nu framtagen.

[RUT-24932-v.1.0 Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt](#)

Vårdprogrammet amningskomplikationer

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk karolinska.se

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetat mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Fritzson
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se

Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsida](#)

Bebispodden

<https://sverigesradio.se/barnradion>

/Emma

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

Några aktuella om coronaoro.

För att underlätta att hitta bland alla dessa avsnitt är de nu sorterade i kategorier som tex. "Amning" eller "Att vara en familj". Förhoppningsvis kan det vara till hjälp för er när ni själva ska lyssna eller när ni ska rekommendera ett specifikt avsnitt till en förälder.

[BVC-podden och Föräldragruppspodden](#)

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

Informationsmaterial från utbildningar

På den här sidan på intranätet hittar ni informationsmaterial från utbildningar <https://intranat.regionvarmland.se/verksamheter/halsa-och-varld/b/barn-unga-och-familjehalsa/barnhalsovard-bvc/informationsmaterial-fran-utbildningar>

/Gunilla

Länkadress till vår sida på intranätet

Under rubriken "Barnhälsovård/BVC" finns våra lokala anvisningar

<https://intranat.regionvarmland.se>

Information från dietisten finns under "Kost och fysisk aktivitet".

Lägg gärna den här sidan som favorit så går den lätt att hitta.

/Gunilla

Fortbildning/Utbildning

För dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp och tidigare erfarenheter. Introduktion till dig som nyställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av Centrala Barnhälsovården och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och kunna utföra ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Region Värmland erbjuder:

* Startutbildning Cosmic

regionvarmland.grade.se/

[Anmälan och information på regionvarmland.se](https://regionvarmland.se)

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

MI-Utbildning våren 2023

[MI-grundkurs datum våren 2023 anmälan via utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar:

- November**
- * **Fråga om våld**, introduktionsutbildning för er som inte tidigare deltagit och för er som vill uppdatera era kunskaper.
22 november, 9.00-16.00. Plats: Karlstad, Regionens Hus, Lokal: Vega. Inbjudan har skickats ut.
 - * **EPDS**, introduktionsutbildning för er som inte tidigare deltagit och för er som vill uppdatera era kunskaper.
24 november, 9.00-12.00. Plats: Karlstad, Bragska villan, Lokal: Stora Gla
Inbjudan har skickats ut.
 - * **Enskilt föräldrasamtal** introduktionsutbildning för er som inte tidigare deltagit och för er som vill uppdatera era kunskaper
24 november, 13.00-16.00. Plats: Karlstad, Bragska villan, Lokal: Stora Gla.
Inbjudan har skickats ut.
- December**
- * **Vaccination**, introduktionsutbildning för er som inte tidigare deltagit och för er som vill uppdatera era kunskaper.
5 december, 13-16, digitalt via teams, inbjudan är utskickad